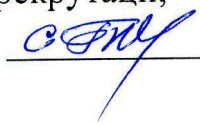

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В.
Протокол № 4
від «20» грудня 2017 р.

Компаративна педагогіка вищої школи

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки магістра

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

освітня програма Педагогіка вищої школи

Луцьк - 2017

Робоча програма навчальної дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи» для студентів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, освітньої програми Педагогіка вищої школи.

"11" грудня, 2017 р. – 14 с.

Розробники:

Мартіросян Л.А., к.п.н., доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Рецензент:

Заремба Л.В., д.п.н., доцент кафедри педагогіки

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 7 від 23.11. 2017 р.

Завідувач кафедри: _____ (Гусак П.М.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи

протокол № 4 від 27.11. 2017 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету _____ (Антонюк В.З.)

Робоча програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною радою університету

протокол № __ від __ . __ . 20__ р.

Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 011Освітні, педагогічні науки, навчального плану та навчальної програми навчальної дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи».

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 4	Шифр і назва галузі знань 01 Освіта	Нормативна
Модулів 3	Спеціальність 011 Науки про освіту	Рік підготовки 5
Змістових модулів 1		Семестр 10
ІНДЗ: є	Освітня програма Педагогіка вищої школи	Лекції 16 год.
Загальна кількість годин 120		Практичні (семінари) 14 год.
Тижневих годин Аудиторних 2,5 Консультації 0,66 Самостійної роботи 6,83	Освітній ступінь магістр	Самостійна робота 82 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Процеси глобалізації все більше охоплюють усі сфери життя людей різних національностей, рас і конфесій. Соціальні і культурні моделі поширюються за межі національних границь викликаючи широкий інтерес до аналізу цих явищ. Його здійснюють нові наукові дисципліни завданням яких є порівняльний аналіз суспільних процесів і соціальних інститутів у різних країнах і і культурних регіонах. Порівняльні дослідження основних закономірностей і напрямків розвитку освіти, співвідношення загальних тенденцій і національної специфіки в теорії і практиці навчання і виховання здійснює компаративна педагогіка.

Вивчення компаративної педагогіки актуалізується активними інтеграційними процесами України у європейський та світовий простір, підвищенням цінності людського капіталу у глобальній економіці знань та міграцією робочої сили, яка охопила державу.

Навчальна дисципліна “Компаративна педагогіка” у пропонованій програмі представлена як систематичний огляд порівняльно-педагогічних досліджень еволюції освіти на фоні соціально-економічного, політичного і культурного розвитку країн і регіонів, що вивчаються. Опанування цієї дисципліни збагатить фаховий світогляд і діяльність майбутніх педагогів знанням світових надбань і тенденцій, регіональних та національних особливостей в освіті, значенні міжнародних освітніх організацій і програм у розвитку навчального середовища тощо.

Метою викладання навчальної дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи» є сформувати знання студентів про особливості освітнього процесу й професійної підготовки у вищих навчальних закладах зарубіжних країн та напрями реформування вищої освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи» є :

- обґрунтувати фактори, які визначають стан і напрями розвитку вищої освіти зарубіжних країн;
- визначити моделі управління діяльністю вищих навчальних закладів;
- проаналізувати змістову і процесуальну сторони навчання у ВНЗ зарубіжних країн;

- визначити напрями реформування вищої освіти;
- означити глобальні проблеми вищої освіти;
- проаналізувати шляхи європейської інтеграції вищої освіти;
- сформувати знання про шляхи професійної освіти в зарубіжних країнах;
- опанувати способами аналізу системи вищої освіти окремих країн;
- сформувати вміння користуватися методами досліджень компаративістики;
- виробити вміння аналізувати статистичні дані, факти і явища діяльності вищих закладів, узагальнювати щодо проблеми, яка розглядається;
- навчити здійснювати порівняння зарубіжних освітніх проблем з вітчизняними аналогами і ефективність шляхів їх подолання.

Програма пропонує системний підхід до вивчення курсу: постійне поєднання з іншими навчальними дисциплінами з метою використання їх науково-освітнього потенціалу; глибокого проникнення в сутність компаративної педагогіки.

У програмі представлений інформаційний обсяг навчальної дисципліни (тематика лекцій та семінарських занять; кількість годин для усіх видів робіт за навчальним планом), завдання для самостійної роботи, система оцінювання та список літератури.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

В процесі вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти професійними і загальними компетнціями.

Професійні:

- здатність прогнозувати тенденції розвитку освітніх систем у змінюваному соціокультурному середовищі з позицій педагога
- здатність аналізувати міжнародні освітні системи з позиції учителя національної школи і викладача вищого закладу освіти
- здатність здійснити порівняльний аналіз і знайти рішення різних освітніх проблем використовуючи знання компаративної педагогіки
- здатність самостійної організації і проведення компаративних педагогічних досліджень з врахуванням міжкультурного контексту

Загальні:

- використовувати набуті знання для формування власної громадянської позиції та духовно-моральних якостей;
- застосовувати отримані вміння порівняльного дослідження у професійній діяльності;
- використовувати набуті знання для формування професійно-значимих якостей особистості майбутнього спеціаліста;
- толерантно сприймати соціальні, етнічні, конфесійні і культурні відмінності різних соціальних груп; специфіку національно-культурного простору і характеру життєдіяльності різних національних, статево-вікових і соціально-класових груп;
- усвідомлювати соціальну відповідальність своєї майбутньої професії, володіти високою мотивацією до виконання професійної діяльності.

Оволодіння професійними і загальними компетенціями передбачає оволодіння наступними

знаннями:

- цінності вищої освіти для розвитку суспільства, демократії;
- провідні характеристики Болонського процесу у вищій освіті країн Європи і світу;
- основні характеристики системи вищої освіти зарубіжних країн;
- фактори, що зумовлюють особливості вищої освіти конкретної країни;
- можливі моделі організації і управління у зарубіжних ВНЗ;

- оптимальну змістову і процесуальну сторони навчання у ВНЗ зарубіжних країн;
- ефективні напрями реформування професійної освіти;
- найефективніші методи дослідження проблем компаративістики;
уміннями:
- ефективно використовувати методи дослідження компаративістики;
- аналізувати і порівнювати системи вищої освіти окремих країн, статистичні факти, явища;
- узагальнювати й робити висновки про стан розвитку зарубіжних систем вищої освіти;
- визначати можливості і умови запозичення зарубіжного досвіду у вітчизняну освітню практику;
- виголошувати, обговорювати і відстоювати думку в письмовій і усній формі;
- знаходити, аналітично сприймати, систематизувати письмову інформацію з друкованих і електронних джерел.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна включає в себе один змістовий модуль. Він присвячений вивченню світових, регіональних та національних тенденцій функціонування і розвитку систем вищої освіти зарубіжних країн. По змістовому модулю подано тематичний план лекцій, семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів.

Для самостійного вивчення студентам пропонуються питання, що були недостатньо глибоко розглянуті під час аудиторної роботи (на вибір викладача). Студенти готують реферати, письмові доповіді або відповіді для індивідуальних співбесід на основі запропонованої літератури. Контроль за якістю самостійної роботи здійснює викладач протягом навчального року (тести, співбесіди тощо.).

Методика та критерії оцінювання знань студентів здійснюється у відповідності до вимог Болонського процесу.

Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиці 2.

Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2.

Назви змістових модулів і тем лекційних, практичних, занять, консультацій та самостійної роботи	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Консультації	Сам. роб.	Контр. роб.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Світові, регіональні та національні тенденції функціонування і розвитку систем вищої освіти зарубіжних країн							
Тема 1. Фактори, які визначають стан і напрями розвитку вищої освіти у сучасних зарубіжних країнах	13	2	2	1	8		
Тема 2. Провідні моделі управління діяльністю вищих навчальних закладах	13	2	2	1	8		
Тема 3 Форми, методи і технології навчання у вищих закладах освіти зарубіжних країн	16	2	2	1	11		
Тема 4. Регіональні особливості розвитку вищої освіти в світі	16	2	2	1	11		
Тема 5. Вища освіта північноамериканського регіону	16	2	2	1	11		
Тема 6. Вища освіта європейського регіону	16	2	2	1	11		
Тема 7 Вища освіта азійського	16	2	2	1	11		

регіону							
Тема 8 Перспективи розвитку вищої освіти в світі	14	2		1	11		
Контрольна (модульна) робота							
Екзамен							
Усього годин	120	16	14	8	82		

5. ТЕМИ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Світові, регіональні та національні тенденції функціонування і розвитку систем вищої освіти зарубіжних країн

Тема 1. Фактори, які визначають стан і напрями розвитку вищої освіти у сучасних зарубіжних країнах

Вища освіта як надбання сучасної цивілізації. Цінності та роль вищої освіти у розвитку зарубіжних країн. Фактори, що зумовлюють розвиток вищої освіти. Історико-культурні і освітні традиції країни. Історія появи університетів – перших вищих навчальних закладів. Соціально-економічні, інформаційні та політичні фактори розвитку вищої освіти зарубіжних країн. Соціально-економічний статус країни як умова розвитку вищої освіти. Показники інформаційного прогресу країни як основа забезпечення її освітнього прогресу. Процеси глобалізації та їх вплив на розвиток вищої освіти. Особливості вищої освіти в полікультурному суспільстві.

Тема 2. Провідні моделі управління діяльністю вищих навчальних закладах

Традиції організації діяльності європейських університетів. Засади діяльності сучасних зарубіжних ВНЗ. Традиції автономії університетів. Академічні свободи. Академічні чесноти. Академічна мобільність. Різновиди сучасних ВНЗ у зарубіжних країнах. Критерії типізації вищих навчальних закладів. Особливості управління і організації діяльності ВНЗ. Органи управління. Адміністративні підрозділи. Структурні підрозділи вищого навчального закладу. Умови відбору студентів. Системи організації навчання у ВНЗ: курсова, індивідуальна. Викладачі вищих навчальних закладів зарубіжжя: підготовка і вимоги. Наукові дослідження, підготовка і захист дисертацій. Умови навчання в сучасних ВНЗ. Кампуси, їх роль в організації життя студентів. Підходи до уніфікації професійної підготовки в межах країни. Ліцензування і акредитація вищих навчальних закладів. Їх роль в реалізації завдань сучасної вищої освіти. Способи здійснення ліцензування і акредитації в зарубіжних країнах. Підходи до тривалості професійної підготовки. Моделі цільового призначення класичного університету. Стандартизація професійної підготовки. Курикулум. Його значення в стандартизації змісту професійної підготовки. Навчальні плани підготовки фахівців. Навчальні програми, силабуси як способи презентації змісту студентам.

Тема 3. Форми, методи і технології навчання у вищих закладах освіти зарубіжних країн

Основні (домінуючі) форми навчання. Лекції. Способи проведення лекцій: холізм, редукаціонізм, інтерактивність. Семінари. Лабораторні (практичні) заняття. Тьюторіали. Практики. Особливості їх проведення. Провідні способи навчання: веб-квести, кибєргіди, презентації, вебінари. Інтерактивні методи: диспути, обговорення, мозкові штурми. Проектування. Керівництво написанням есе, підготовка портфоліо. Ділові ігри, ситуації. Кейс-навчання. Смарт-навчання. Використання контролюючих, навчаючих, моделюючих комп'ютерних програм. Співвідношення аудиторної і самостійної роботи студентів. Умови навчання у ВНЗ. Дидактичне забезпечення навчального процесу. Аудиторне, лабораторне оснащення. Комп'ютерне забезпечення навчання (вай-фай). Бібліотеки ВНЗ, їх фонди, організація і режим роботи. Організація екзаменаційних сесій. Умови відряджень студентів.

Наявність державної атестації. Роль студентів в організації процесу навчання. Взаємовідносини викладачів і студентів. Порадники в навчанні: адвізори, тьютори, асистенти. Соціально-психологічна підтримка студентів у процесі навчання.

Тема 4. Регіональні особливості розвитку вищої освіти в світі

Основні регіони розвитку вищої освіти у світі. Європейський регіон, його особливості. Англо-американський регіон, його характерні особливості. Азійський регіон, його специфічні риси. Провідні світові ренкінги університетів. Критерії визначення рейтингу вищій навчальних закладів. Найвідоміші університети світу. Популярність зарубіжної вищої освіти. Міжнародні угоди щодо формування регіональних освітніх просторів. Пошук шляхів обміну студентами та трансферу їх навчальних досягнень. Угоди про визнання дипломів. Нострифікація.

Тема 5. Вища освіта північноамериканського регіону

Сучасна соціально-економічна, політична і культурна ситуація у країнах Північної Америки. Основні компоненти сучасної національної системи освіти у США та Канаді. Генезис професійної освіти у США та Канаді. Тенденції розвитку системи вищої освіти у США та Канаді. Організація діяльності вищих навчальних закладів у США та Канаді. Особливості вищої освіти США та Канади, їх позитивні сторони й недоліки.

Тема 6. Вища освіта європейського регіону

Сучасна соціально-економічна, політична і культурна ситуація у країнах Європи. Формування європейського простору вищої освіти. Втілення принципів Болонського процесу вищої освіти європейських країн. Основні компоненти сучасної національної системи освіти Великобританії, Франції, ФРН, Польщі, Швеції, Італії. Генезис професійної освіти у Великобританії, Франції, ФРН, Польщі, Швеції, Італії. Тенденції розвитку системи вищої освіти Великобританії, Франції, ФРН, Польщі, Швеції, Італії. Організація діяльності вищих навчальних закладів Великобританії, Франції, ФРН, Польщі, Швеції, Італії. Особливості вищої освіти Великобританії, Франції, ФРН, Польщі, Швеції, Італії, їх позитивні сторони і недоліки.

Тема 7. Вища освіта азійського регіону

Сучасна соціально-економічна, політична і культурна ситуація в азійському регіоні. Провідні напрями розвитку вищої освіти розвинутих країн Азії. Основні компоненти сучасної національної системи освіти Китаю, Південної Кореї, Сінгапуру, Гонконгу, Тайваню, Японії. Генезис професійної освіти в Китаї, Південній Кореї, Сінгапурі, Гонконзі, Тайвані, Японії. Тенденції розвитку системи вищої освіти Китаю, Південної Кореї, Сінгапуру, Гонконгу, Тайваню, Японії. Організація діяльності вищих навчальних закладів Китаю, Південної Кореї, Сінгапуру, Гонконгу, Тайваню, Японії. Особливості вищої освіти Китаю, Південної Кореї, Сінгапуру, Гонконгу, Тайваню, Японії, їх позитивні сторони і недоліки.

Тема 8. Перспективи розвитку вищої освіти в світі

Сучасна цивілізація і вища освіта. Необхідність професійної підготовки високого рівня. Держава, корпорації, суспільні інституції, що зацікавлені в зростанні рівня освіченості громадян. Проблеми всезагальності вищої освіти. Ідеї неперервності освіти. Формальна і неформальна вища освіта. Вплив глобалізації та інформатизації на організацію вищої освіти. Дистанційна освіта, її розповсюдження. Конкурентноспроможність країн з продажу освітніх послуг. Порівняльний аналіз національних систем вищої освіти: переваги і недоліки. Можливості навчання за кордоном. Умови за яких іноземцям надають освітні послуги у ВНЗ. Напрями дослідження перспектив розвитку вищої освіти провідними міжнародними міжурядовими і неурядовими організаціями.

6. Індивідуальні науково-дослідні завдання

Тип індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ), яке необхідно підготувати кожному студенту, медіапрезентація. Кожному студенту необхідно виконати індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) за індивідуально обраною темою. На основі зібраного матеріалу студенти готують презентацію з мінімум 20 слайдів. Обов'язковими структурними компонентами презентації є: титульна сторінка (з вказівкою кафедри, навчальної дисципліни, теми, групи, прізвища та імені студента, року виконання), план, основний зміст, висновки, використана література. Слайди крім текстового викладу повинні мати таблиці, схеми, діаграми, фотографії.

Тематика індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ):

1. Соціально-політичні умови розвитку вищої освіти (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
2. Історико-культурні фактори розвитку вищої освіти (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
3. Економічні фактори розвитку вищої освіти (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
4. Підготовка кваліфікованих працівників (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
5. Роль держави в організації функціонування системи вищої освіти (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
6. Спільні і особливі риси організації систем вищої освіти країн Заходу.
7. Спільні і особливі риси змісту навчання в вищих школах Заходу.
8. Проблеми неперервності освіти.
9. Проблеми глобалізації вищої освіти.
10. Напрями реформування вищої освіти (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
11. Форми і способи організації самостійної роботи студентів ВНЗ (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
12. Роль самостійної роботи студентів в професійній підготовці (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
13. Роль і функції комп'ютерної і цифрової техніки у вищих освітніх закладах (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
14. Напрями удосконалення форм і методів навчання в вищих школах (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
15. Інтернаціоналізація наукових досліджень в сучасному світі.
16. Проблема порівняння, оцінювання і вимірювання результатів навчання в країнах світу.
17. Проблема індивідуалізації навчання в сучасній зарубіжній теорії і практиці.
18. Шляхи демократизації та гуманізації вищої школи (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
19. Система приватної вищої освіти (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).

20. Вплив науково-технічних досягнень на розвиток вищої освіти зарубіжних країн.
21. Інклюзивне навчання у вищих навчальних закладах (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
22. Можливості навчання в зарубіжних ВНЗ.
23. Система оцінювання знань вищій школі (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
24. Дистанційне навчання. Його перспективи.
25. Джерела фінансування вищих освітніх закладів за кордоном.
26. Основні напрями розвитку вищої освіти в світі в ХХІ ст.
27. Розробка стандартів в галузі вищої освіти (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
28. Приватна освіта: плюси і мінуси.
29. Інноваційні процеси у вищій школі (на вибір: США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Польща, Швеція, Італія, Китай, Південна Корея, Сінгапур, Гонконг, Тайвань, Японія).
30. Багаторівнева підготовка фахівців: порівняльний аналіз світового досвіду.
31. Порівняльний аналіз національних систем підготовки педагогічних кадрів.
32. Проблема якості освіти у вищій школі: підходи і вирішення.
33. Практична підготовка в системі професійної освіти за кордоном.
34. Система підвищення кваліфікації фахівців за кордоном: порівняльний аналіз.
35. Порівняння і визнання закордонних освітніх кваліфікацій.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий контроль успішності навчання студентів здійснюється у формі **екзамену**

Розподіл балів та критерії оцінювання

Таблиця 3

Поточний контроль (макс = 40 балів)							Модульний контроль (макс = 60 балів)	Загальна кількість балів
Модуль 1				Модуль 2			Модуль 3	
Змістовий модуль 1							ІНДЗ	МКР
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	26	60
2	2	2	2	2	2	2		100

Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Критерії поточного оцінювання студента на практичному занятті.

На практичних заняттях студенти представляють ІНДЗ під час обговорення яких відбувається порівняльний аналіз систем освіти у різних країнах. В оцінці теоретичних знань студентів враховуються наступні моменти: достатність об'єму відповіді (повна, недостатньо повна, неповна); ґрунтовність обізнаності з основними поняттями, принципами, законами, правилами; зрозумілість основного завдання запитання; логічність викладу матеріалу; обґрунтованість основних положень власних міркувань; нетрадиційність підходу до викладу відповіді; уміння інтегрувати та диференціювати знання.

В оцінці практичних завдань (ІНДЗ) враховується здатність студентів: усвідомлювати вимогу завдань; перекладати їх на мову наукових понять; застосувати принципи, закономірності, правила для вирішення конкретних завдань; прогнозувати очікувані результати від запропонованих рішень; вибирати найраціональніші та неординарні способи розв'язання завдань; логічно і аргументовано викладати суть власних суджень і рішень.

Оцінка "26-23" бали виставляється студентам, які в повному об'ємі володіють програмовим матеріалом, обізнані з усіма поняттями та термінами цього навчального курсу і адекватно оперують ними під час відповідей на поставлені питання. А також посилаються на наукові дослідження, ознайомлені з спеціальною літературою. Для отримання вищого балу студенти повинні продемонструвати творчу самостійність, здатність аналізувати факти, що стосуються соціальної роботи, приймати рішення щодо використання ефективних методів і форм соціальної роботи. При оцінюванні враховуються уміння аргументувати власне судження теоретичними та фактичними положеннями.

Оцінка "22-19" балів виставляється також за умов достатньо повного володіння знаннями з проблеми що розглядається. Відповідь студента має бути правильною, обґрунтованою, демонструвати уміння аналізу теоретичного матеріалу, вміння самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Одночасно в роботі може бути допущено дві-три несуттєві помилки чи деяка неповнота відповіді, кострубатість і скутість у висловленій думці.

Оцінка "18-16" балів виставляється за знання, що продемонстрували в неповному об'ємі. Вони як правило носять фрагментарний і короткий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що студент обізнаний з літературними джерелами, але не всіма і не може дати достатньої критичної оцінки.

Оцінка "1-15" балів виставляється за знання, що носять фрагментарний і короткий характер і свідчать про те, що студент лише ознайомлений з проблемою але не володіє глибокими знаннями.

Студенти, які беруть участь у обговоренні основних доповідей можуть отримати бали:

Оцінка "два" бали виставляється за ґрунтовні і проблемні запитання чи доповнення з власною аргументацією позиції.

Оцінка "один" бал виставляється за активну участь у дискусії.

Під час практичних занять кожен студент повинен виступити з представлення свого ІНДЗ, а також взяти участь у дискусіях. Максимальна кількість балів, які він може набрати за практичні заняття – 40.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення

1. Порівняльна педагогіка Навчальна програма // Соціальна педагогіка: навч.-метод. посібник. У 2 ч. / За ред. П.М. Гусака, Л.К. Грицюк.– Луцьк : РВВ «Вежа» ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. – Ч. 1. – 292 с.– С. 196-203

2. Порівняльна педагогіка Навчально-методичне забезпечення // Соціальна педагогіка: Навч.-метод. посіб.: У 2-х ч. / За ред. П.М. Гусака, Л.К. Грицюк – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. націон. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. – Ч. 2. –546 с.– С. 391-411

3. Порівняльна педагогіка Навчально-методичне забезпечення // Соціальна педагогіка : навч.-метод. Матеріали для підготовки бакалаврів соц. педагогіки / за заг. ред. П. Гусака, Л. Грицюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2012. – С. 401-423.

Список джерел

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова – К. : Таксон, 2016. – 234 с.

2. Алексюк А. М. Педагогіка вищої школи : курс лекцій : модуль-не навчання : навч. посіб. / Алексюк А. М. – К. : ІСДО, 1993. – 218 с.

3. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду розвитку інституційного потенціалу університетів у контексті глобального лідерства (частина I): препринт (аналітичні матеріали) / Авторський колектив: О. Боднарук, К. Жданова та ін.; за заг. ред. С. Калашнікової. – Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. – 153 с.

4. Балясна О. Вища освіта за польським зразком / О. Балясна // Спудей. – 2006. – № 8–9. – С. 12–14.

5. Беланова Р.А. Гуманізація та гуманітаризація освіти в класичних університетах (Україна - США) / Р.А. Беланова. – К. : Центр практичної філософії, 2001. – 216 с.

6. Бородько М. ЮНЕСКО: история создания и современная структура / М. Бородько // Педагогика. – 2000. – № 2.

7. Бражник Е. И. Особенности методологии сравнительных педагогических исследований [Электронный ресурс] / Евгения Ивановна Бражник // Письма в Emissia.offline : Эл. науч.-пед. журнал. – 2005. – январь-июнь. – Режим доступа: <http://www.emissia.org/offline/2005/975.htm>

8. Ванштейн Г. Интернет как фактор общественных информаций / Г. Ванштейн // Мировая экономика и международные отношения. – 2002 – № 7. – С. 16–27.

9. Василюк А. Польська професійна педагогіка про компетентність вчителів / А. Василюк // Шлях освіти. – 1998. – № 4.

10. Вежбінський Я. Реалізація Болонських принципів у реаліях польської вищої освіти / Я. Вежбінський // Університет. – 2005. – № 6. – С. 89–94.

11. Вища освіта України: стан та проблеми. Укладачі: І.Б. Жилияєв, В.В. Ковтунець; М.В. Сьомкін. - К.: Науково-дослідний інститут інформатики і права Національної академії правових наук України, Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України, 2015. – 96 с.

12. Вища школа України в загальноцивілізаційному контексті: соціально-філософський аналіз з позицій світоглядно-компетентнісного підходу: монографія / Рябченко В.І. — К. : Фітосоціоцентр, 2015. – 674 с.

13. Вульфсон Б. Методы сравнительной педагогики / Б. Вульфсон // Педагогика. – 2002. – № 2.

14. Вульфсон Б.Л. Управление образованием на Западе: тенденции централизации и децентрализации / Б. Вульфсон // Педагогика. – 1997. – № 2.

15. Галузинський В.М. Педагогіка: історія і теорія / В.М. Галузинський, М.Б. Євтух. – К. : Вища школа, 1995. – С. 62–67.

16. Галус О.М. Порівняльна педагогіка / О.М. Галус, Л.М. Шапошнікова. – К. : Вища школа, 2006. – 216 с.

17. Георгиева Т.С. Высшая школа США на современном этапе / Т.С. Георгиева. – М. : Высш. шк., 1989.

18. Гриневич Л. Децентралізація управління освітньою системою (на прикладі Польщі) / Л. Гриневич // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7. – № 3–4. – С. 153–160.

19. Гронлунд, Норман Е. Оцінювання студентської успішності: Практ. посіб. / Норман

- Е. Гронлунд. – К.: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2005. – 312 с.
20. Джури́нский А.Н. Сравнительная педагогика / А.Н. Джури́нский. – М. : Академа, 1998. – 176 с.
21. Довідник користувача європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) Брюссель, 6 лютого 2009 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://ed.eenu.edu.ua/upload/docs/299/55a722c7bcfc1849c60db15171167c91.pdf>
22. Європейська інтеграція вищої освіти України у контексті Болонського процесу. Тематичний випуск часопису "Вища освіта України" № 3, додаток 2. – Київ, 2015. – 281 с.
23. Єгоров Г. Тенденції розвитку порівняльної педагогіки за кордоном / Г. Єгоров // Шлях освіти. – 1999. – № 1.
24. Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
25. Зубченко О. Історичні передумови формування технологічного підходу до навчання в західноєвропейських країнах / О. Зубченко // Рідна школа. – 2006. – № 12. – С. 72–74.
26. Інноваційні технології та реформа змісту освіти в контексті Лісабонської стратегії ЄС. – К. : Освіта України, 2007. – 196 с.
27. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології. – К. : Атіка, 2005. – 252 с.
28. Капранова В. А. Сравнительная педагогика. Школа и образование за рубежом : Учеб. пособие / В. А. Капранова. – Мн. : Новое знание, 2004. – 222 с.
29. Кнорр Н. Спільні і відмінні риси систем освіти України та США (порівняльний аспект) / Н. Кнорр // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7. – № 3–4. – С. 161-165.
30. Корсак К. Порівняльна педагогіка – попелюшка чи принцеса / К. Корсак // Науковий світ. – 2001. – № 2. – С. 8–9.
31. Корсак К. Світова вища освіта / К. Корсак. – К. : МАУП-МКА, 1997. – 209 с.
32. Костюк С. Твоє навчання в США: секрети підготовки вступних документів / С. Костюк. – К. : Альфа-Прайм, 2004. – 112 с.
33. Кошманова Т. Кейс-метод в педагогічній освіті США / Т. Кошманова // Шлях освіти. – 2000. – № 1.
34. Локшина О. Тенденція як категорія порівняльної педагогіки / Олена Локшина // Порівняльнопедагогічні студії. – № 2(8), 2011. – С. 5-14.
35. Луговий В. І. Ключові поняття сучасної педагогіки: навчальний результат, компетентність, кваліфікація / Луговий В. І., Слюсаренко О. М., Таланова Ж. В. // Педагогічна і психологічна науки в Україні / НАПН України. – К., 2012. – Т. 1: Загальна педагогіка та філософія освіти. – С. 23–38.
36. Малькова З.А. Сравнительная педагогика / З.А. Малькова, Б.Л. Вульфсон. – М. : НПО «МОДЕК», 1996. – 256 с.
37. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. Укладачі: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.
38. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. Укладачі: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.
39. Непрерывное образование в контексте образовательных реформ в Украине / под ред. В.И. Астаховой. – Х. : Изд-во НУА, 2006. – 300с.
40. Никитюк Т. Система освіти в США / Т. Никитюк // Інфосвіт. – 2002. – № 6. – С. 2–8.
41. Общество и ценности. Колледжи и университеты в Соединённых Штатах. – М., 2005. – 64 с.
42. Овчарук О. Тенденції та підходи до порівняльних досліджень / О. Овчарук // Шлях

освіти. – 1998. – С. 19–20.

43. Огнев'юк В. О. Освітологія – науковий напрям інтегрованого дослідження сфери освіти / Віктор Огнев'юк, Світлана Сисоєва // Рідна шк.: щомісяч. наук.-пед. журн. – 2012. – № 4/5. – С. 44-51.

44. Онегина В. Об организации учебного процесса в университетах США / В. Онегина, В. Никитин // Новый коллегіум. – 2000. – № 6. – С. 27–31.

45. Павловський К. Трансформація вищої освіти в 21 столітті: польський погляд / К. Павловський. – К., 2005. – 230 с.

46. Пуховська Л. П. Професійна підготовка вчителів в Західній Європі: спільності і розбіжності / Л. Пуховська. – К. : Вища шк., 1997. – 282 с.

47. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти : монографія / Ю.М. Рашкевич. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 168 с.

48. Різниченко С.Т. Розвиток системи підготовки науково-педагогічних кадрів у США (історико-педагогічний аспект) / С.Т. Різниченко. – К., 1999. – 160 с.

49. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. Укладачі: Добко Т., Луговий В., Рашкевич Ю., Шаров С та ін.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. – Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. – 84 с.

50. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації/ Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

51. Романова С. Тенденції неперервної освіти в зарубіжних країнах / С. Романова // Освіта і управління. – 1999. – № 3.

52. Романовський О.О. Хроніка вищої освіти США (на прикладі діяльності державних і недержавних закладів) / О.О. Романовський. – К. : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 1997. – 76 с.

53. Савина А.К. Польша: образовательная политика государства для 21 века / А. К. Савина // Педагогика. – 2002. – № 8.

54. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка / А.А. Сбруєва. – Суми : ВТД “Університетська книга”, 2004. – 320 с.

55. Сидоренко О.Л. Приватна вища освіта: шляхи України у світовому вимірі / О. Л. Сидоренко. – Х. : Основа, 2000. – 256 с.

56. Сисоєва С. О. Освіта як об'єкт дослідження / С. О. Сисоєва // Шлях освіти: Науково-методичний журнал. – 2011. – № 2. – С. 5-10.

57. Сисоєва С. Порівняльна педагогіка в контексті розвитку освітології / Світлана Сисоєва // Освітологія, oświatologia, 2014. – Вип. 3. – С. 17 – 23.

58. Феномен університету в контексті «суспільства знань»: монографія / авторський колектив: В.П. Андрущенко, В.П. Бех, М.І. Бойченко та ін. – К., 2014. – 256 с.

59. Фініков Т.В. Сучасна вища освіта: світові тенденції і Україна / Т.В. Фініков. – К. : Тансон, 2002. – 175 с.

60. Формирование общества, основаного на знаниях. Новые задачи высшей школы : доклад Всемирного банка. – М. : Весь мир, 2003. – 200 с.

61. Чепіль М. М. Порівняльна педагогіка / М. М. Чепіль. – К. : Академвидав, 2014. – 215 с.

62. Vaňova M. Pedagogika porównawcza / M. Vaňová // Pedagogika. Tom 2 / Redakcja naukowa Boguslaw Sliwerski. – Gdansk, 2006. – 526 s.

63. TUNING [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Вища освіта як надбання сучасної цивілізації.
2. Цінності та роль вищої освіти у розвитку зарубіжних країн.
3. Фактори, що зумовлюють розвиток вищої освіти.

4. Історія появи університетів – перших вищих навчальних закладів.
5. Соціально-економічні, інформаційні та політичні фактори розвитку вищої освіти зарубіжних країн.
6. Соціально-економічний статус країни як умова розвитку вищої освіти.
7. Показники інформаційного прогресу країни як основа забезпечення її освітнього прогресу.
8. Процеси глобалізації та їх вплив на розвиток вищої освіти.
9. Особливості вищої освіти в полікультурному суспільстві.
10. Традиції організації діяльності європейських університетів.
11. Засади діяльності сучасних зарубіжних ВНЗ.
12. Традиції автономії університетів.
13. Академічна мобільність.
14. Різновиди сучасних ВНЗ у зарубіжних країнах.
15. Критерії типізації вищих навчальних закладів.
16. Особливості управління і організації діяльності ВНЗ.
17. Системи організації навчання у ВНЗ: курсова, індивідуальна.
18. Викладачі вищих навчальних закладів зарубіжжя: підготовка і вимоги
19. Умови навчання в сучасних ВНЗ.
20. Підходи до уніфікації професійної підготовки в межах країни.
21. Ліцензування і акредитація вищих навчальних закладів.
22. Способи здійснення ліцензування і акредитації в зарубіжних країнах.
23. Моделі цільового призначення класичного університету.
24. Навчальні програми, силабуси як способи презентації змісту студентам.
25. Основні (домінуючі) форми навчання.
26. Тьюторіали. Практики. Особливості їх проведення.
27. Провідні способи та методи навчання.
28. Смарт-навчання.
29. Співвідношення аудиторної і самостійної роботи студентів.
30. Умови навчання у ВНЗ. Дидактичне забезпечення навчального процесу.
31. Організація екзаменаційних сесій.
32. Роль студентів в організації процесу навчання.
33. Соціально-психологічна підтримка студентів у процесі навчання.
34. Основні регіони розвитку вищої освіти у світі.
35. Європейський регіон, його особливості.
36. Англо-американський регіон, його характерні особливості.
37. Азійський регіон, його специфічні риси.
38. Провідні світові ранкінги університетів.
39. Найвідоміші елітні університети світу.
40. Популярність зарубіжної вищої освіти.
41. Міжнародні угоди щодо формування регіональних освітніх просторів.
42. Пошук шляхів обміну студентами та трансферу їх навчальних досягнень.
43. Угоди про визнання дипломів. Нострифікація.
44. Проблеми всезагальності вищої освіти.
45. Ідеї неперервності освіти.
46. Формальна і неформальна вища освіта.
47. Вплив глобалізації та інформатизації на організацію вищої освіти.
48. Дистанційна освіта, її розповсюдження.
49. Конкурентноспроможність країн з продажу освітніх послуг.
50. Порівняльний аналіз національних систем вищої освіти: переваги і недоліки.
51. Можливості навчання за кордоном.
52. Напрями дослідження перспектив розвитку вищої освіти провідними міжнародними міжурядовими і неурядовими організаціями.